

Reisverslag ITF CEC
Joris Voeten, Koos Biesmeijer
en Judith Westerink
Oktober 2009

1. PROGRAMMA	4
2. ONDERZOEK IN HET CEC	7
2.1. NEDERLANDS AFSTUDEERONDERZOEK	7
2.2. VERDER ONDERZOEK; DARWIN INITIATIVE	7
2.3. CEC; INTERESSANT ONDERZOEKSGBIED ALS OVERGANGSZONE.....	7
2.4. HUIDIGE INVENTARISATIE SOORTEN IN HET CEC; HENRY FALLAS GUTIÉRREZ.....	8
3. STATUS GRONDAANKOOP EN REGISTRATIE	9
3.1. HOE WERKT LANDAANKOOP IN COSTA RICA	9
3.2. STAPPEN IN LANDAANKOOP:	9
3.3. HYPOTHEEK OP AAN TE KOPEN GRONDEN	11
3.4. GRONDPRIJZEN	11
3.5. STATUS EIGENDOMSRECHTEN CEC FINCA 'S	11
3.6. OVERDRACHT CEC GRONDEN NAAR 'ITF COSTA RICA'	11
4. STATUS 'ITF COSTA RICA'	12
5. STAND VAN DE CORRIDOR	14
5.1. OVERZICHT	14
5.2. NIEUWE AANKOOP, LAS PIEDRAS	14
5.3. NIEUWE AANKOOP, FINCA ALBA	15
5.4. SOFIA EN RITA	16
5.5. POTENCIANA.....	16
5.6. MAYO.....	17
5.7. PORRAS.....	17
5.8. EL CAITE	19
5.9. BOSQUE II.....	19
5.10. HERMANOS DE LUÍS.....	21
5.11. CERTIFICAATBOMEN.....	21
5.12. CASCARILLO (CINCO PASOS)	22
5.13. GALAN.....	24
5.14. LA FUENTE (LALO)	25
5.15. TOEKOMSTIGE OPTIE, FINCA ANITA.....	25
5.16. TOEKOMSTIGE OPTIE, GEDEELTE FINCA YACO.....	25
6. REALISATIE	28
6.1. GESPREK MET DON OSCAR	28
6.2. OPERACIONES ECOLOGICAS.....	28
6.3. REALISATIE BOSAANPLANT	29
6.4. BOOMSOORTEN.....	29
6.5. PAARDEN	29
6.6. BOEKEN EN KAARTEN	29
7. FINANCIËN	30
7.1. FINANCIËLE VERANTWOORDING	30
7.2. EFFECT WISSELKOERSEN.....	30
7.3. FONAFIFO; COSTA RICAANSE SUBSIDIE VOOR CO ₂ VASTLEGGING	30
7.4. 2010 – SURVIVAL MODE	30

Bij de voorkant: Schoon drinkwater in de beekloop van La Potenciana

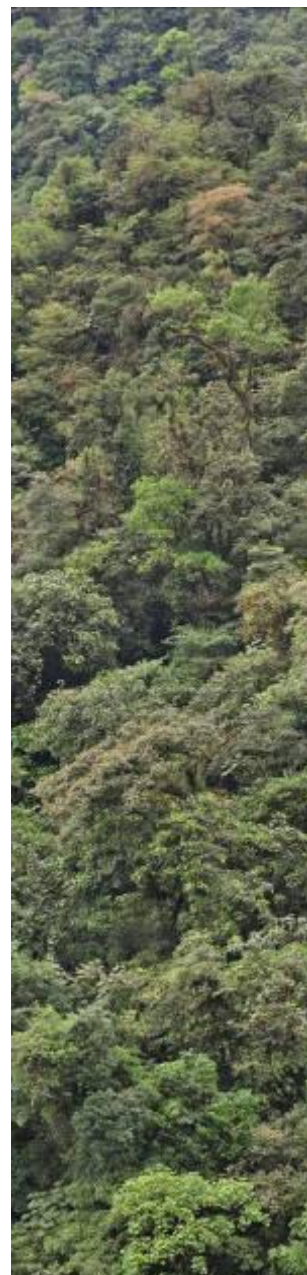
Waarom nevelwoud nevelwoud heet

Van links naar rechts: Wade, Henry, Koos, Annabelle, Judith, Joris, Miguel

1. Programma

Zondag 18 oktober	Vlucht van Amsterdam/ Manchester via New York naar San José.
Maandag 19 oktober	Gallo pinto de luxe Overleg in Coronado Bespreken programma Bespreken ervaringen met student en onderzoek Bespreken landaankoop, inmeten, registratie, satellietfoto. Eten in de pupuseria
Dinsdag 20 oktober	Afspraak advocaat Lunch met Ernst en vrouw Bespreking project Delta Lloyd: uitvoering en administratie Pizza en film
Woensdag 21 oktober	Vertrek naar La Potenciana Bespreking met Oscar Slapen in Albergue
Donderdag 22 oktober	Bekijken Las Piedras en Alba Via Mayo, Yako, Anita en El Caite Joris blijft met Javier bij Oscar en bekijkt na de regen Potenciana (Fuentes) Koos vertrekt met Migue naar San José Judith vertrekt met Wade naar El Sur
Vrijdag 23 oktober	Joris bekijkt Caite, Porras en El Bosque met Javier en Oscar te voet en slaapt bij Oscar Koos praat met UNA met Miguel en slaapt in Coronado Judith bezoekt certificaatbomen en Cascarillo te paard en slaapt in Cascarillo
Zaterdag 24 oktober	Joris en Javier krijgen een lift naar Puriscal en nemen de bus naar San José Judith gaat te paard terug naar El Sur. Met de auto terug via Galan (gegeten bij Benji) terug naar San José (leuke weg van Galan naar Puriscal) Koos praat veel met Miguel en Anabelle Presentatie Migue in Coronado Presentatie monitoring Uit eten bij Friday's
Zondag 25 oktober	Dagje uit naar Braulillo Carillo Koos en Judith koken Gesprek over vertrouwen
Maandag 26 oktober	Vertrek van San José via New York
Dinsdag 27 oktober	Aankomst Joris en Judith in Amsterdam, Koos in Manchester.

Rechts: Het regenwoud van Braulillo Carillo

Het onderdoen van de kettingen om grip te houden op de glibberige wegen.

Miguel en Migue

Wade en Henry

Van links naar rechts: Javier, Olga, Rosa, Doña Ana

Javier

2. Onderzoek in het CEC

2.1. *Nederlands afstudeeronderzoek*

Eén van de eerste dingen die we bespreken is de ervaring met de Nederlandse student die bosinventarisatie heeft gedaan in Potenciana. Dit was geen positieve ervaring. Laten we het er hier maar op houden dat het met persoonlijkheden te maken heeft en met een gebrek aan voorbereiding en begeleiding vanuit Nederland (de hogeschool). We vragen of het een 'eens maar nooit weer' ervaring was. Maar Arbofilia is nog steeds overtuigd van het belang van het onderzoek dat de student is begonnen. Niet voor niets wordt Henry nu ingehuurd om te beginnen met de inventarisatie van soorten. Ook in de toekomst zijn studenten welkom. Maar we hebben geleerd dat:

- Er op voorhand goed overleg moet zijn ook met de begeleidende docent in NL
- De NL student als het mogelijk is aan een CR student gekoppeld moet worden
- De kosten die de NL student zal moeten maken op voorhand goed doorgesproken zijn.

Voor de volgende keer moeten we vooraf nog helderder maken wat we een student te bieden hebben (en wat niet) en wat de kosten zijn. Een student moet van tevoren een begroting opstellen met kosten voor levensonderhoud, transport, materialen, spaanse lessen en het inhuren van bijvoorbeeld een tolk of een assistent. Het moet hem duidelijk zijn dat hij deze kosten zelf moet betalen. De student betaalde voor levensonderhoud \$ 13 per dag in La Potenciana en \$ 15 op Finca Pasiflora en dat is zeker niet teveel.

Voor de familie Venegaz is de tijd met de student en zijn vriendin niet verkeerd geweest. Ze hebben er wat inkomen aan gehad, de kinderen kregen Engelse les, Oscar genoot van het onderzoekswerk, en zoveel weken westerlingen over de vloer is beter dan televisie. Het klikte redelijk goed met de familie.

2.2. *Verder onderzoek; Darwin Initiative*

Voor het inzetten van studenten moeten we ons realiseren dat er geen garantie is dat studentenonderzoek bruikbare data oplevert. Het leerproces voor de student is het voornaamste. Als betrouwbare data nodig zijn, is het beter om onderzoekers in te zetten. We zijn het er allemaal over eens dat onderzoek gewenst is. Koos ziet allerlei mogelijkheden omdat er nu zoveel boompjes in verschillende groeistadia in verschillende klimaatzones beschikbaar zijn. Maar onderzoek is duur. Zonder geld kunnen we geen onderzoek doen. Koos is van plan om een onderzoeksvoorstel te gaan schrijven, waarbij ook geld beschikbaar komt voor Arbofilia en voor veldwerk. Voor hem is het belangrijk dat Arbofilia daarvoor gemotiveerd is (en dat is dus zo!). En hij heeft met UNA en INBio gesproken, omdat hij hen graag mee wil hebben in zo'n onderzoeksproject. Koos denkt aan een voorstel voor het Darwin Initiative. Dat is toegepast onderzoek met stakeholders gericht op natuurbewoud. Van het geld wordt minimaal eenderde lokaal wordt geïnvesteerd, bijvoorbeeld voor het aanstellen van een scientific coördinator. Het geld is bedoeld voor onderzoek, training en uitwisseling. Koos denkt aan een driehoek Arbofilia, Leeds en INBio. INBio doet al een DI project en zoekt partners.

2.3. *CEC; Interessant onderzoeksgebied als overgangszone*

De corridor is een interessant gebied omdat het een overgangszone is waar veel soorten bij elkaar komen. Overgangszones herbergen vaak meer soorten dan biodiversity hotspots met veel endemische soorten. Volgens Koos is Carara geen hotspot, want vrijwel alle soorten hebben hun epicentrum elders, maar juist de veelheid aan soorten is interessant. Met name vanwege het belang van robuuste ecosystemen en aanpassing aan veranderingen (zoals klimaatverandering). Biodiversiteit betekent opties voor de toekomst. En een veelheid van klimaat en milieuomstandigheden betekent dat veel soorten er kunnen voorkomen.

Enkele onderwerpen:

- Soorteninventarisaties
- Mogelijkheden voor agroforestry
- Wat is de invloed van klimaatverandering op de eiken

- Proefvelden met verschillende boomsoorten in verschillende ontwikkelingsstadia

Miguel vertelt dat hij in Potenciana archeologische vondsten heeft gedaan. Blijkbaar hebben er in het verre verleden ook mensen gewoond.

2.4. *Huidige inventarisatie soorten in het CEC; Henry Fallas Gutiérrez*

Op de één na laatste avond, als iedereen weer terug is in Coronado, geeft Henry Fallas Gutiérrez zijn presentatie. Het gaat over monitoring: het inventariseren van soorten planten en dieren en dat na enige tijd herhalen om veranderingen vast te stellen. Hij is door Arbofilia ingeschakeld om met de collega's van zijn bedrijfje een begin te maken met deze monitoring. Hij laat zien hoe ze dat in het nationaal park Amistad hebben aangepakt. Henry is vooral goed in diersoorten, met name vogels. De data gaan naar zowel Arbofilia als INBio. INBio kan dan vergelijkingen maken binnen Costa Rica. Maar Henry is nu al erg enthousiast over de Corridor...

Het barst van de bijzondere soorten in La Potenciana

3. Status grondaankoop en registratie

3.1. *Hoe werkt landaankoop in Costa Rica*

Op maandag krijgen we van Javier een uitgebreide toelichting op hoe landaankoop eigenlijk werkt. In Costa Rica zit dat knap ingewikkeld in elkaar. In het verleden waren er twee overheidsinstellingen verantwoordelijk voor de registratie van land: het IDA, verantwoordelijk voor de uitgifte van land, en het Registro Nacional, verantwoordelijk voor de registratie. Het IDA heeft er een potje van gemaakt en inmiddels probeert het Registro orde te scheppen in de chaos, door bij de verkoop van grond inmeten en registratie verplicht te stellen.

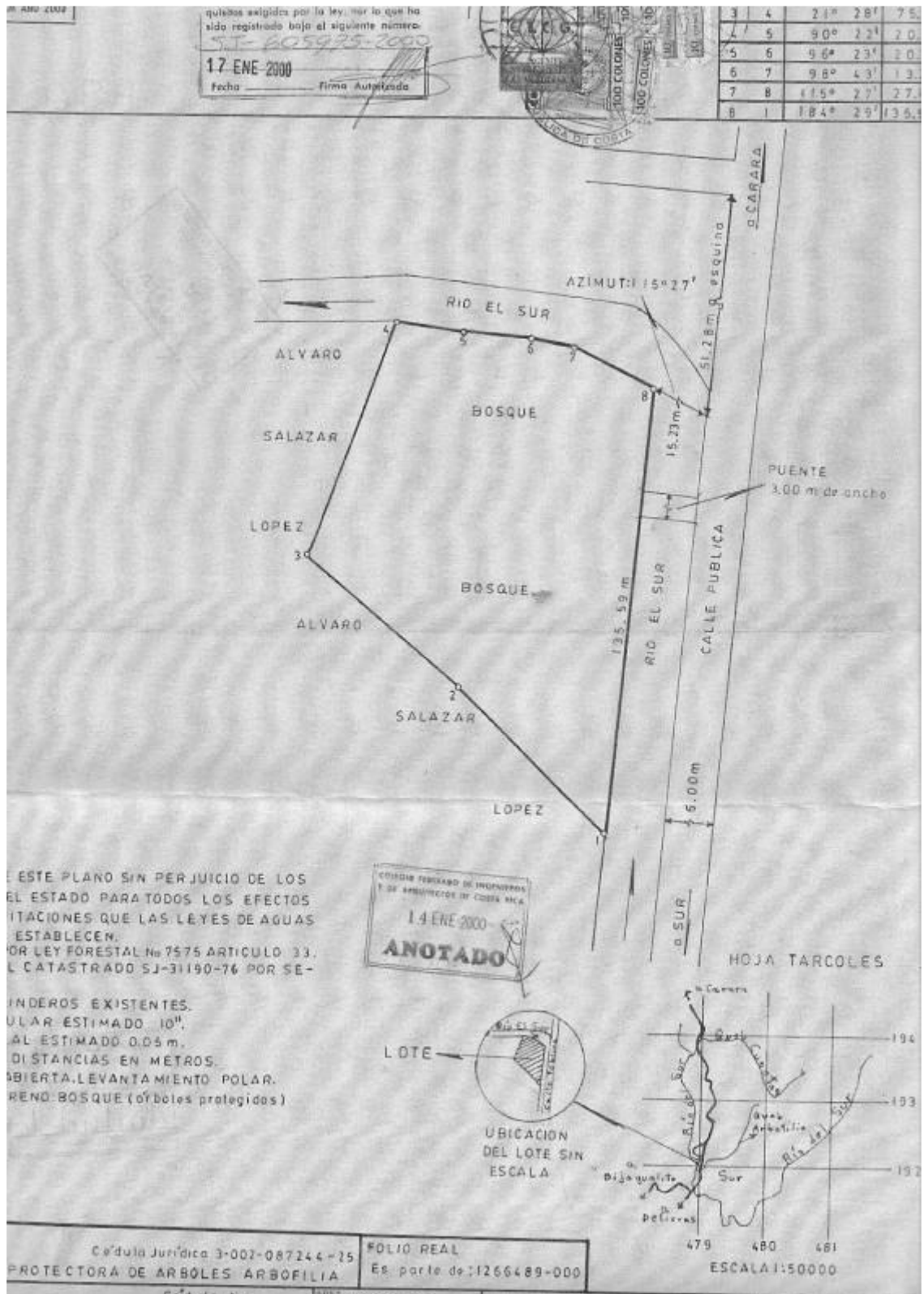
Vroeger was het gebied van de Corridor één grote finca, finca Coyolar. Die naam is nog in veel papieren terug te vinden en bij het IDA is het nog steeds zo geregistreerd. Degene die de grond gebruikt is daardoor volgens het IDA niet altijd de formele eigenaar. Maar in de praktijk is degene met het 'plan' (vgl de kadasterkaart) de eigenaar. In het verleden werd het 'plan' bij verkoop gewoon doorgegeven aan de volgende eigenaar. Deze heeft het gebruiksrecht (derecho). Het Register erkent echter alleen het eigenaarschap (dominio) als er ook een eigendomsakte is (escritura) met de exacte afmetingen van het perceel. Bij alle nog niet geregistreerde percelen moet dat dus nog worden opgemaakt, en dat gebeurt nu 'automatisch' bij verkoop.

Ons project vindt plaats in deze overgangsfase. Een aantal van de eerdere aankopen zijn nog zonder registratie gebeurd. Alle huidige aankopen doorlopen de volledige procedure. De kosten van inmeten zijn voor de koper.

Dat inmeten is overigens ook niet voor niets. Er is altijd gezeur over perceelsgrenzen. Veel burens hebben er een handje van om stiekem het hek steeds enkele meters op te schuiven. Als een perceel is ingemeten (of dat eraast!) is in het geval van een eventueel conflict direct duidelijk wie er in zijn recht staat.

3.2. *Stappen in landaankoop:*

1. Interesse, is de grond van belang voor CEC?
2. Is de eigenaar ook echt eigenaar?
3. Willen we de hele finca of een deel ervan?
4. Inmeten (door externen)
5. Aanmelden bij Registro (door dezelfde externen)
6. Kloppen de grenzen met de al geregistreerde aanpalende finca's? Eventueel aanpassen.
7. Opstellen overdrachtsdocument (carta compra venta = verkoopakte) en betaling. Nu is de koper ook eigenaar (derecho).
8. Eigendomsrecht registreren bij Registro Nacional de Propiedad. Dit zouden de advocaten automatisch moeten doen maar in de praktijk moet je daar achteraan.
9. Escritura = eigendomsakte (dominio)

Voorbeeld van een Costa Ricaanse Kadastrale Kaart

3.3. Hypotheek op aan te kopen gronden

Als er een hypotheek rust op de grond die verkocht wordt, dan wordt het nog iets ingewikkelder. Het geld wordt betaald aan de huidige eigenaar, en die betaalt daarmee de hypotheek af bij de bank. Als het geld is betaald, dan is het land geannoteerd: het kan niet meer aan iemand anders verkocht worden. Betaling gebeurt daarom vaak ten overstaan van een advocaat.

3.4. Grondprijzen

Overigens gaan de grondprijzen niet naar beneden, ondanks de crisis. Iedereen heeft zijn lapje grond te koop en iedereen hoopt op die ene rijke stinkerd die langs gaat komen.

3.5. Status eigendomsrechten CEC finca's

Bijna alle CEC gronden zijn nu ingemeten (alleen Alcides nog niet). Inmeten is best duur (\$ 500-2000 per finca). Op zich hebben we bij ITF nog wel een potje van het DL project voor dit soort dingen (van de 7% overhead), maar waarschijnlijk is dat niet genoeg om ook alle andere finca's ingemeten en geregistreerd te krijgen.

Javier heeft heel veel werk verzet om alle gronden duidelijk in kaart en beeld te krijgen, en uitgezocht wat nu wel en niet compleet geregistreerd is. Het is aanbevelenswaardig nu daarop door te pakken en alle gronden nu gewoon goed en compleet te registeren. Daarvoor zijn 2 dingen nodig: geld, en iemand in CR die dat oppakt en zorgvuldig en snel uitvoert. Ernst zou dat met zijn advocaat kunnen. De huidige advocate is daartoe volstrekt incapabel.

Op zich is het niet noodzakelijk om alle fincas tot op de draad geregeld te hebben om de subsidies aan te vragen. We spreken dat gedaan wordt wat noodzakelijk is om Fonafifo subsidie aan te vragen, dat daarom de grote fincas voorrang hebben (zoals Hermanos de Luís) en de fincas waarover grensconflicten bestaan (zoals Rita en Sofia). Arbofilia maakt een begroting voor de registratie van deze gronden.

Rita, Sofia en Hermanos de Luís zijn niet via het ITF gekocht, maar met hulp van Duitse organisaties. We werken samen aan dezelfde corridor, dus wie de registratiekosten betaalt zou eigenlijk niet uit moeten maken. Zo gaan we nu ook Delta Lloyd boompjes planten op Hermanos de Luís.

El Caite is betaald met geld van ITF en van Pro Regenwald. Arbofilia was van plan om de finca in tweeën te splitsen (inclusief inmeten etc). Dat vinden we echt weggegooid geld. Het blijft dus lekker één finca. Het maakt ons niet uit op wiens naam hij staat, als hij maar goed beschermd is.

3.6. Overdracht CEC gronden naar `ITF Costa Rica`

Als alle finca's keurig op nam van Arbofilia staan, ingemeten en volledig geregistreerd zijn, kunnen ze overgedragen worden naar onze gezamenlijke organisatie in CR. Het overdragen van de gronden is eenvoudiger en goedkoper, maar moet wel door een advocaat gedaan worden.

4. Status 'ITF Costa Rica'

Op dinsdag hebben we een afspraak bij de advocaat. Ernst heeft dit wel moeten forceren en dreigen dat we anders naar justitie zouden gaan omdat ze niet levert volgens de afspraken. Twee maanden geleden heeft Ernst de stukken persoonlijk afgeleverd en nu is de ITF Costa Rica nog niet opgericht. Eugenia blijkt hoogzwanger. Ze is een maand ziek geweest en het heeft stil gelegen. Dat vinden wij een slecht excuus want ze is niet de enige op kantoor. Volgens haar heeft ze twee weken geleden de stukken ingeleverd bij het Register en zal het binnenkort klaar zijn.

In het midden Ernst Roemers en zijn vrouw, tijdens een welverdiende lunch na het overleg bij de advocaat

Volgens Ernst hoeft het allemaal niet zo lang te duren. We hebben de indruk dat ze niet echt gemotiveerd is om ons te helpen. Steeds als wij met ideeën komen voor oplossingen dan ziet zij leeuwen en beren. Ze was not amused dat Ernst de afspraak geforceerd had. Maar ja, anders had het tijdens ons bezoek niet gekund!

Ernst kijkt na of de stukken echt bij het Register liggen en dat is zo. De bij het Register gedeponeerde oprichtingsakte is voor een vereniging (Asociación). Die lijkt nog het meest op een Nederlandse Stichting. De Costaricaanse Fundación zit anders in elkaar dan de Nederlandse en is veel meer door de overheid gecontroleerd. We gaan meteen door met de gezamenlijke organisatie die door Arbofilia en de Costaricaanse ITF opgericht gaat worden en die het grondbezit moet gaan beheren. Een niet-meewerkende advocaat is bijzonder demotiverend. Arbofilia wil hier juist vaart achter zetten, om de gronden over te kunnen schrijven, en subsidie aan te vragen bij Fonafifo. Gedurende de subsidieperiode kan immers de grond niet overgaan op een andere eigenaar.

In alle voorgaande bezoeken aan advocaten zijn al allerlei organisatievormen de revue gepasseerd. Een S.A., een Ltd, etc. Ernst heeft zich door zijn advocaat laten voorlichten en die stelt een Asociación voor in de tweede graad. Ofwel een vereniging die door verenigingen wordt opgericht. Het voordeel van een Asociación is dat die geen belasting hoeft te betalen. Wij vinden dat een goed idee. Maar Eugenia kwam met het idee van een Federatie. Wij maken haar duidelijk dat we geen fusie willen. Dat begrijpt ze uiteindelijk, maar het is natuurlijk gezichtsverlies als ze ons idee overneemt en dat van haarzelf laat vallen. Dus ze gaat h.e.e.a.

uitzoeken en komt met een voorstel, dat waarschijnlijk Federatie gaat heten. Intussen zal Miguel de papieren van Arbofilia actualiseren (bestuursleden en zo).

Wij bespreken de belangrijkste afspraken die we in de oprichtingsakte willen hebben. 's Avonds zetten Koos en Judith dat in het Spaans in de Asociación akte, dan moet zij daar maar iets moois van maken.

- Doelstellingen: establecer y proteger el Corredor Ecologico Carara
- Oprichters: Arbofilia (representado por Wade y Miguel) y ITF CR (representado por Joris y Judith)
- Beslissingen: met meerderheid van stemmen. In geval van verkoop van land unanimitéit
- Usofructo voor Arbofilia

5. Stand van de Corridor

5.1. *Overzicht*

Aan de muur van het huis in Coronado hangt een enorme satellietfoto van een groot deel van het gebied. Het is heerlijk om daarnaar te kijken en er met elkaar over te discussiëren.

Nu de meeste fincas zijn ingemeten en op de kaart staan, hebben we eindelijk een goed beeld van wat we hebben, en wat nog niet. In La Potenciana hebben we inmiddels een mooi blok wat min of meer op elkaar aansluit (Bosque II – Porras – Caite – Potenciana – Mayo – Las Piedras – Alba). Met geld van Delta Lloyd zijn twee nieuwe fincas gekocht: Las Piedras en Alba. Daarmee wordt de corridor richting het oosten uitgebreid. Piedras en Alba hebben allebei een waterbron.

Cascarillo vormt eveneens een mooi blok, dat via het overheidsreservaat aansluit op Pejibaye-Arbofilia-Bosque-Carara-Lalo.

Ook wordt duidelijk waar nog geen verbinding is. Tussen Cascarillo en Sofia zit nog een gat. Dit is echter al bos en het is niet bedreigd. Tussen Porras/Bosque en Hermanos de Luis zit een groter gat dan gedacht. Dit is een bebost beekdal, zeer moeilijk bereikbaar en ook niet bedreigd.

5.2. *Nieuwe aankoop, Las Piedras*

Las Piedras bestaat uit stukken van twee fincas die van twee broers C. waren. De 'goede' stukken wilden de broers niet verkopen, alleen de heel steile en beboste stukken. Die zijn ingemeten en worden nu als één finca geregistreerd. Het gaat om de bronnen van verschillende beekjes die onderaan de finca bij elkaar komen. Daar onder grenst Las Piedras ook aan Alba. De broers wilden zoveel mogelijk grassprietjes houden, zodat Las Piedras nu een vrij ingewikkelde vorm heeft. Erg jammer, want zo goed zijn die graslanden niet. Er is veel erosie. Het grasland van de broers is nu min of meer omgeven door Las Piedras. Er moeten wel goede afspraken met hen worden gemaakt. Hun grasland ligt nu onder een hele steile helling die te steil is om te planten, maar waarvan we hopen dat die vanzelf weer begroeid raakt. Bovenop kan wel weer geplant worden. Het risico is echter dat de broers hun grasland onderhouden door het periodiek te branden. Via die hele steile helling kan het vuur makkelijk overslaan naar het bos. Zo blijven de hellingen kaal en erosiegevoelig. Achteraf gezien hadden er afspraken over branden moeten worden opgenomen in de verkoopakte. Dat is een goede les voor de volgende keer. Wade baalt van de vreemde vorm van de finca: hij moet daar een hek maken en dat is bijna niet te doen. Wij raden hem aan het hek te laten zitten. Het zou een grote investering zijn in tijd en geld, en wat zou het opleveren? De bedoeling van het hek is om de koeien uit het bos te houden. Maar nu staat er ook geen hek en het bos is er nog. Las Piedras heeft zo'n 5 ha die geschikt is voor herbebossing. In de praktijk is het meer want het is vreselijk steil. Eén helling is dus zelfs te steil om te beplanten.

Linksboven: Judith op de rand van de zeer steile helling van las Piedras, waar beneden de landverschuivingen te zien zijn (rechtsboven).

Onder: Het deel van las Piedras wat is aangekocht ligt in het roodomlijnde gebied.

5.3. Nieuwe aankoop, Finca Alba

Van Finca Alba krijgen we niet veel te zien. Het is inmiddels verschrikkelijk gaan regenen en het heeft geen zin om daar naar toe te ploeteren. Het ligt niet langs de weg. Bovendien is er niet veel te zien vanaf de bovenkant. Eigenlijk zouden we aan de overkant van het dal moeten gaan kijken maar ja, hoe kom je daar. En met de regen zie je toch niets. Gelukkig hebben we de luchtfoto nog. Alba is nagenoeg kaal en vormt de bovenkant van een enorme aardverschuiving. Het is erg belangrijk om de bovenkant van die aardverschuiving vast te leggen door middel van herbebossing. De aardverschuiving zelf is geen beginnen aan. De bodem is daar totaal verdwenen, voor het grootste deel tot op de rots. Aanplant is daar gedoemd te mislukken (en het is totaal onverantwoord daar mensen in te sturen). De beste strategie is te wachten totdat de natuurlijke regeneratie zijn gang gaat. De aanplant erboven kan dat versnellen door zaad dat naar beneden valt.

*Boven: De weg van las Piedras naar Alba, vlak voordat het weer begint te regenen.
Onder: Deel van de aardverschuiving op Alba is zichtbaar vanaf Las Piedras*

5.4. Sofia en Rita

Sofia en Rita zijn aangekocht met geld van een Duitse organisatie die zich verder niet met de grond bemoeit.

5.5. Potenciana

Potenciana is nog altijd een schitterend bosgebied met een succesvolle herbebossing. Alberto en Don Oscar onderhouden het bos hier tot in de puntjes

5.6. *Mayo*

Mayo is nu nog een stuk ruig grasland dat aan de Westkant grenst van het in de afgelopen jaren herbeboste deel van La Potenciana

5.7. *Porras*

Porras is een zeer langgerekt stuk oeverbos in een bijna onbegaanbare diepe kloof, dat reikt van El Caite naar El Bosque II.

Buurman P. doet landjepik, brandt een randje bos en verschuift het hek. Want: 'Het gras was niet verkocht'. Porras is 5 ha, waarvan 2 bos en 3 hebben volgens Oscar herbebossing nodig. Het is erg steil.

Rood aangegeven zijn de eigendomsgrenzen, blauw is de eigendomsgrens zoals die door P. onlangs is uitgevoerd (hakken en branden).

5.8. *El Caite*

Caite is bijna helemaal primair bos en heeft een belangrijke waterbron (rio Caite). Een van de allermooiste stukjes bos met prachtige beek.

5.9. *Bosque II*

Van Bosque II moet ongeveer 10 ha worden herbebost. Op 5 ha mag Oscar bonen blijven verbouwen. Arbofilia heeft plannen om een deel te beplanten met fruitbomen. Er is 5 ha primair bos.

Uitzicht vanaf el Bosque II en de keuken in het huisje aldaar

Onze buurman V. heeft een stuk van zijn land aan M. verhuurd, die daar bonen wil verbouwen. Zie hierboven het resultaat. Voor dit klimaat en deze regio is de verkeerde bonensoort gezaaid.

De weg naar El Bosque II (in rood aangegeven) gaat over de landerijen van Vianey, en je deelt het pad met de koeien (zie inzet). Inmiddels is er een pad via Porras naar Bosque II. In de blauwe omlijning ligt de bron van El Bosque II, een stuk grond nu van V. dat Arbofilia omwille van de bescherming van de waterbron graag aan zou willen kopen.

5.10. Hermanos de Luís

De kale heuvels die in het midden van de foto oplichten zijn de hellingen van Hermanos de Luís.

5.11. Certificaatbomen

Na een heerlijk nachtje in het Estación mag Judith met Wade, Henry en Giovanni te paard naar Cascarillo. Maar eerst gaan we even naar de certificaatbomen kijken. Het is zo warm en vochtig dat het zweet van je af loopt zodra je een stap de berg op zet. Het certificaatbomenbos ligt er superstrak bij. Het is fantastisch onderhouden. Op het hele terrein staan nu verspreid bomen die al zo groot zijn dat ze geen onderhoud meer nodig hebben. Ook staan er weer heel veel nieuwe boompjes. Het stuk met de pejibayes (een soort fruitboom) is gerooid en ook deze ruimte is nu opgevuld met aanplant. We lopen met aanplant nog steeds ver voor op het register. In principe wordt wat binnenkomt aan geld nu aan onderhoud besteed. Toch snap ik wel dat er nog steeds geplant wordt. Het is zo lekker dicht bij het estación, dat het een handige plek is om vrijwilligers aan het werk te zetten en verloren uurtjes mee op te vullen.

5.12. Cascarillo (Cinco Pasos)

Onderweg naar Cascarillo zien we een troep capucijnerapen langs de weg. Aan de andere kant van de weg staat een hoogspanningsmast, nog zonder draden. Het valt me nog mee, zo groot is ie niet. Ook zie ik niet veel van de gevreesde vernieling in verband met de bouw. Maar misschien moet het ergste nog komen, als de draden worden geplaatst. De toezegging was dat ze per helikopter zouden worden geplaatst, zodat het bos eronder niet zou hoeven worden gekapt. Laten we hopen dat het bos blijft staan.

Enkele van de torens, nog zonder lijnen, vanaf Cascarillo

Wat is de weg trouwens gruwelijk slecht. Heel modderig en met diepe geulen. Het is onmogelijk om hier met de auto door te komen, zelfs met een 4x4 is het niet te doen. Op de motor zou het levensgevaarlijk zijn.

We slaan rechtsaf en gaan het bos in. We komen langs het oude huisje onderaan Cascarillo. Het hout was teveel vergaan om te hergebruiken. We komen langs de eerste aanplant, waar ik enkele grotere aangeplante bomen herken, maar ook veel 'eerstejaars' boompjes. Blijkbaar is hier veel uitgevallen.

Het pad is erg smal en modderig en soms met berg omhoog aan de rechterkant en berg naar beneden aan de andere kant. En het paard zakt er tot over zijn enkels in (dat is dus een cm of 40, 50 voor wie verstand van paarden heeft) en dan vertelt Wade dat Giovanni laatst een paard uit de afgrond had moeten trekken met boompjes op zijn rug (het paard dus). Maar dit keer gaat alles goed en na een tijdje komen we bij het nieuwe huisje. Het is een lelijk ding van twee verdiepingen op palen, maar het is slim gebouwd en praktisch. En het uitzicht is fantastisch, omdat Cascarillo een bergkam is (vandaar de naam). Aan de ene kant zie je de Grote Oceaan tot aan Manuel Antonio, en als je over Carara heen kijkt zie je de mangrove, Puntarenas, de baai en het schiereiland van Nicoya. Beneden in het huisje is een hoek waar je je laarzen droog kunt doen, er is een hoek voor tassen en spullen, een eettafel en een keukentje. Boven zijn 3 slaapkamers met stapelbedden. Allemaal zelf getimmerd van Gmelina-hout. Wade vertelt mooie anekdotes over hoe het hout gezaagd is. De Gmelina is een uitheemse boomsoort die door de vorige eigenaar was geplant bij één van de bronnen. Arbofilia heeft daar liever inheemse boomsoorten. En bovendien was er een huisje nodig. Dus er werd een zaagploeg ingehuurd. Die moest met cirkelzaag en al de berg op. De ossenkar kwam een heel eind, zelfs een eind het smalle bergpad op. Maar op een gegeven moment werd het te steil. Toen moest

de zaagploeg zelf sjouwen. Overigens heeft de zaagploeg een waarneming gedaan op Cascarillo waar ik best jaloers op ben: een jagende jaguar die zijn prooi sloeg. Toen hij de mannen zag ging hij ervan door en hij liet zijn prooi achter.

Wade maakt er een punt van om mij te laten kennis maken met de zware omstandigheden in het plantseizoen, en om mij het huisje te laten ervaren. In principe was er tijd geweest om weer terug te gaan naar het Estación, maar we blijven slapen op Cascarillo. Dit is Wade zijn favoriete plek. En hij wil zijn beslissing om het huisje te bouwen verantwoorden. Hij heeft op de één of andere manier de indruk dat Leen de bouw van een huisje niet zo nodig vond. Maar dat ben ik volmondig met Wade eens, het is geen doen om hier in de regentijd elke dag naar toe te forenzen. Het kost een paar uur om er te komen en de weg is te beroerd. Nu werken ze gewoon 4 lange dagen en gaan daarna weer naar huis.

Links: het huisje. Rechts: de paarden in het verbeterde gras.

De paarden worden afgezaadeld en losgelaten in de wei. We drinken wat en gaan snel te voet verder de berg op om de aanplant te bekijken, voordat het gaat regenen (het dreigt al de hele morgen). Wade laat me alle hoeken van de aanplant zien, deze keer dus niet comfortabel vanaf het pad! Ik ben er blij mee, ondanks het kruip door sluis door en het geklauter tegen de helling op, want ik kan nu met droge ogen zeggen dat de boompjes er staan. En ik heb een nog betere indruk van hoe zwaar het werk is!

De open gehakte lijnen zijn goed herkenbaar en er zijn weer veel verschillende boomsoorten geplant. De boompjes staan er goed bij. Het onkruid begint echter al weer aardig te groeien, hoewel in augustus nog is gewied. De laatste onderhoudsronde staat gepland in november, vlak voordat de droge tijd begint. Dan hoeft het enkele maanden niet. In de regentijd wordt iedere 3-4 maanden gewied.

Vorig jaar was er veel uitval (overleving 10-50%), dit jaar gaat het stukken beter (90% overleving). Het overlevingspercentage kan aan heel veel dingen liggen: aan het weer, het formaat van de geplante boompjes, de manier van aanplanten (vorig jaar had een groep planters de grond aangevuld door aan te trappen, dit leidt tot een luchtbel bij de wortels die zich vult met water, zodat het boompje verdrinkt), parasieten, vraat door wild, ziekte, droogte, onkruid, enzovoort. De aanplant gebeurt in de eerste helft van de regentijd (augustus, september), zodat de boompjes zich kunnen vestigen voordat de droge tijd begint.

De laatste tijd is vooral bovenin Cascarillo geplant. Bijna de hele finca is nu herplant, misschien zijn er nog 5 ha over. De komende tijd komt het accent hier te leggen op onderhoud en wat verrijking van het secundaire bos. Ik zie de grens met Ricardo en de grens van het wildreservaat (dat naar beneden doorloopt tot aan Pejibaye).

We gaan terug naar het huisje voor de lunch (bakjes van Nuemi), en het blijft nog steeds droog. De mannen kunnen niet stil zitten en gaan de kwekerijtjes wieden. Ik ga ze maar helpen. Als het begint te spetteren houden we ermee op. Ik douche nog op tijd, want de douche is in de openlucht. Als je douchet is dat niet erg, maar als je je wilt afdrogen in de regen....'s Avonds kookt Wade een heerlijke soep. En het huisje slaapt heerlijk.

Uitzicht vanaf Cascarillo op de Golf van Nicoya

5.13. Galan

Op Galan is een uitbouw gemaakt aan het huis als afdak voor de paarden. Het gras is verbeterd, zodat het geschikt is voor de paarden. Bovendien is een hek geplaatst om de paarden uit de boomgaard te houden. De boomgaard is na lange tijd weer eens schoongemaakt van struikgewas en onkruid. De fruitoogst was niet voldoende voor de kosten van het schoonmaken, maar zal de komende tijd weer geld gaan opleveren. Wade wil de productieve elementen van Arbofilia weer nieuw leven inblazen. Het is belangrijk om een eigen bron van inkomsten te hebben.

Er is op Galan een boomkwekerij ingericht met (momenteel) 4.000 boompjes van 15 soorten. De boomkwekerij ziet er prachtig uit. De boompjes doen het goed. Wade heeft ze wormenmest gegeven en daar reageren ze goed op. De komende periode zal veel werk vanuit Galan gebeuren: het komende seizoen wordt gestart met het aanplanten van Hermanos de Luís. Daar is nog een hoop te doen.

5.14. La Fuente (Lalo)

Dit keer zijn we niet op Lalo geweest. Volgens Giovanni ziet het er heel goed uit. De finca is goed onderhouden en het paardengras is verbeterd.

5.15. Toekomstige optie, Finca Anita

Finca Anita is nog steeds heel strategisch, omdat Caite net niet aansluit op Potenciana. Het is nu nog meer gedegraded dan de vorige keren. V., de oom van de eigenaren (de verwende dochters van Anita) heeft er koeien lopen. Niemand zal het ooit willen kopen met al die verzakkingen en aardverschuivingen. Wat dat betreft is het niet bedreigd, maar het zou zo verschrikkelijk goed zijn om dat te herbebossen. Dat zou de bron van Caite beter beschermen en de kam weer bebossen, wat van levensbelang is voor de wolkenvorming en daardoor voor al het nevelwoud in de buurt. Herbebossing zou tevens de bosverbinding tussen Caite en Potenciana herstellen. Zucht....

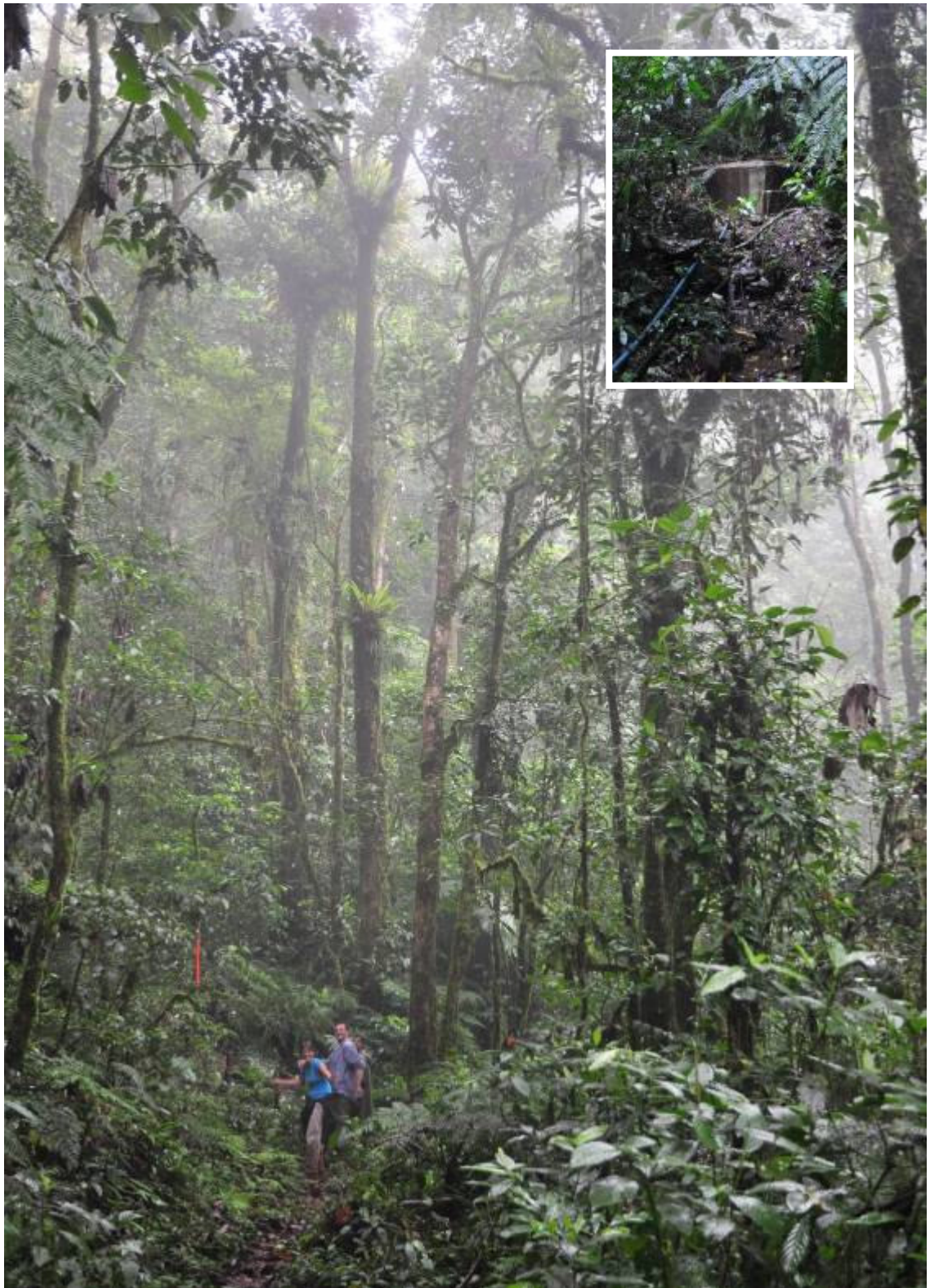
5.16. Toekomstige optie, gedeelte finca Yaco

Vanaf Las Piedras lopen Koos, Joris en Judith met Javier over de 'oude weg' via Yaco naar Anita. We lopen via het land van M.. M. is een schurk, volgens Javier. Maar we zeggen hem natuurlijk vriendelijk gedag als we hem tegen komen en hij blijft beneden op de weg staan om ons 'de afslag' naar de oude weg te wijzen. Dat is wel nodig. De 'weg' blijkt een paadje van niks waarbij soms flink geklauterd moet worden langs de rand van een aardverschuiving. In de regen. Maar na een tijdje wordt het een echte weg, naar Costa Ricaanse begrippen dan. We lopen via de koffieplantage van 'de Amerikaan', Yaco, die waarschijnlijk gewoon Jack heet. Bovenaan de helling heeft Yaco een stuk bos dat hij wil verkopen. Hij wil namelijk een trekker kopen en heeft geld nodig. Hij heeft nog veel meer bos, maar dat wil hij niet verkopen. Het is goed nevelwoud, volgens Wade en Miguel, en dat is zeldzaam aan deze kant van de berg. Het sluit aan op Fuentes (Potenciana). Er is nog een potentiële koper. Arbofilia en deze andere

koper hebben samen de kosten gedeeld van het inmeten van het stuk dat Yaco kwijt wil. Het bleek 9,5 ha te zijn (waarvan 5 ha bos, de rest bonenveld) in plaats van de 6 ha die Yaco eerst dacht dat het was. Arbofilia baalt nu wel, want daar wordt het stuk land een stuk duurder van. De afgesproken prijs is namelijk per ha. Arbofilia zoekt naar mensen die willen doneren om de grond aan te kopen. Het Delta Lloyd geld is namelijk nodig voor onderhoud en aanplant van boompjes: dat heeft prioriteit. Overigens is er geen Delta Lloyd geld gebruikt voor het inmeten van Yaco.

Wij zijn er nog niet zo van overtuigd dat aankopen van Yaco een goede zet is. Het bos is mooi, maar afgelegen en steil. Het is bijna onmogelijk om daar hout uit te halen of het bos te kappen. De grootste bedreiging is vuur. Er staan echter weinig grote bomen, en de grote bomen die er staan hebben brede kronen. Het lijkt erop of (dit deel van) het bos niet primair is. Dus is het erg als Yaco het verkoopt aan een ander? Misschien zou Arbofilia moeten onderhandelen over het alleen aankopen van de 5 ha bos. In ieder geval, wij maken duidelijk dat wij op zo'n korte termijn geen geld kunnen regelen. (Inmiddels is Yaco aangekocht met hulp van Pro Regenwald.)

'De oude weg' wordt bij het bos van Yaco weer een paadje en komt uit bij Anita. Via Anita lopen we naar beneden, naar de kruising van El Caite. Het grasland van Anita ziet er slechter uit dan de vorige keren, het is zwaar gedegraded en overal zijn verzakkingen. Koos en Judith ploeteren in de stromende regen nog een stukje met Javier door het bos van El Caite en komen uit bij het bonenveldje van Don Oscar. Bij Don Oscar kleden we ons om en dan is de lunch klaar. Daarna splitsen we ons op. Koos gaat met Migue terug naar San José om afspraken te plannen met de universiteit. Joris blijft met Javi bij Don Oscar om Porras, Caite en Bosque te verkennen en vooral... te fotograferen. Die middag klaart het nog even op en heeft hij ook nog de gelegenheid om Potenciana te bekijken. Ondanks dat daar nu geen plantwerk is gebeurd, blijft het interessant om te zien hoe het bos zich daar ontwikkelt. Judith vertrekt met Wade naar het Estacion in El Sur.

Het bos van Yaco en de daarin gelegen waterbron (inzet).

6. Realisatie

6.1. *Gesprek met Don Oscar*

Omdat het pijpenstelen regent, hebben we in La Potenciana een gesprek onder 8 ogen met Don Oscar. Wade is daar bewust niet bij om ons de gelegenheid te geven open met Oscar te praten. Het gaat goed met Oscar. Hij is tevreden over het werk en over de samenwerking met Miguel.

Wij vragen hem wat er in zijn ogen moet gebeuren met de nieuwe stukken grond. Mayo (18 ha) moet volgens Oscar bijna helemaal worden herbebossed, behalve Mayo I wat gevorderd secundair bos is. Door de vorige eigenaar werd het gebruikt als weiland. Het afgelopen seizoen zijn er ongeveer 1.000 boompjes geplant, maar die zijn opgegeten door de koeien van de buurman die blijkbaar een gat in het hek hadden gevonden. Het is een bergkam met hele steile stukken. Het idee is om het een tijd te laten liggen en het gras te laten groeien. Als er een redelijke bedekking is van secundaire vegetatie kunnen er lijnen worden gekapt om boompjes te planten. Deze aanpak wordt in Cascarillo gebruikt en dat gaat heel goed. Vergelijkbaar is het eerst zaaien van schaduwbomen, maar dat is meer werk.

De boompjes worden in de buurt gekweekt. Eerst moeten zaden worden gezocht in het bos. Oscar heeft nu 3-4.000 boompjes in de kwekerij. Binnen een jaar zijn ze groot genoeg om te planten.

Wade heeft volgens Oscar een andere aanpak dan Miguel. Wade plant minder bomen per ha. Later hebben we hier met Wade ook een gesprek over. Miguel heeft de filosofie dat als je veel bomen plant, het niet zo erg is als een deel dood gaat. Wade vindt echter dat het te veel werk is om al die boompjes te onderhouden. Ze zijn duidelijk op zoek naar een optimum: wat is het aantal bomen dat je nodig hebt om een bos van de grond te krijgen, maar dat efficiënt is in aanplant en onderhoud? Wat een hectare is, dat is ook nog een leuke discussie, met zulke hellingshoeken.... Laten we die van de kaart maar aanhouden. De verschillen in hun methoden betekent wel dat het aantal boompjes per hectare nogal verschilt en daar moeten we rekening mee houden bij het begroten en verantwoorden van projecten.

Don Oscar is verbaasd over het snelle effect van de herbebossing. Hij ziet nu al meer water in de beken van Potenciana. Er staan nu 13-14.000 boompjes op Fuentes (Potenciana), van heel veel boomsoorten, en veel dieren komen nu al op de vruchten af.

6.2. *Operaciones Ecologicas*

De nieuwe S.A. voor de uitvoering werkt goed, werd meerdere malen gezegd ten tijde van de reis. Het is een grote opluchting voor Miguel en Anabelle. Operaciones Ecologicas wordt ingehuurd door Arbofilia, en zorgt voor het personeel en voor het eten. Bovendien worden kosten door O.E. gemanaged: gereedschappen, materialen, brandstof, inhuur extra arbeid. De via O.E. aangeschafte gereedschappen zijn echter wel eigendom van Arbofilia. Mensen die in dienst zijn: Wade (part-time), Giovanni (full-time), Oscar (full-time) als coördinatie-team. Als vaste part-timers zijn er Ramon, Benji, Johnny, Juan (een andere) en Nuemi. In de aanplantperiode worden extra losse arbeiders ingehuurd.

Elke maand werd geld gelabeld overgedragen door Anabelle aan Wade. Wade tekende dan voor ontvangst en leverde de gerubriceerde bonnetjes van de vorige maand in. Dit functioneerde goed. Volgens Wade was Anabelle erg streng, dat was wel even wennen. Het is een voordeel dat Wade part-time werkt. De kosten blijven daardoor beperkt en de veldcoördinatoren krijgen meer verantwoordelijkheid.

6.3. Realisatie bosaanplant

Wat betreft hectares is er echter meer dan genoeg gerealiseerd. Eigenlijk zijn er dus 'teveel' boompjes geplant. Dit jaar moeten we het accent anders leggen, en meer aan onderhoud gaan doen.

Hetzelfde geldt voor de kosten van inmeten en registreren, dat hoort bij landaankoop zoals onderhoud bij planten.

Het Delta Lloyd project is een zegen geweest voor Arbofilia. Er zijn allemaal investeringen gedaan die nu voorlopig niet meer hoeven. Er is goed gereedschap, de paardenweitjes zijn op orde, er zijn nu goede computers, de auto's zijn in prima staat (voor zover je dat kunt zeggen van die oude bakken) de gebouwen zijn goed onderhouden, achterstallig onderhoud is weggewerkt. Bij Giovanni op het erf is een schuur gebouwd voor opslag van materialen. Dat is veiliger en makkelijker dan op het Estación, waar soms wekenlang niemand is. Met Giovanni is een huurcontract voor 10 jaar gesloten, met gesloten beurs want Giovanni kan het gebouw later zelf wel weer gebruiken.

6.4. Boomsoorten

Er zijn meer dan 70 boomsoorten geplant, de meeste boompjes op Cascarillo. De O.E. houdt bij welke soorten waar worden geplant. De boompjes komen uit boomkwekerijtjes uit de directe omgeving, vaak bij mensen thuis. Inmiddels weten ze dat het CEC 'gekke' boomsoorten wil. Sowieso wordt zoveel mogelijk lokaal ingekocht. Behalve dat dit goed is voor de lokale economie, beperkt het de uitstoot van CO₂.

6.5. Paarden

Het project heeft nu zes paarden. Drie worden in Galan gehouden, die op Lalo. Soms blijven de paarden wekenlang in Cascarillo, als daar gewerkt wordt. In Potenciana is ook een weiland verbeterd, maar dat gras is nog aan het groeien. Paardengras is overigens anders dan koeiengras. De paarden doen het niet goed op koeiengras. De paarden zijn belangrijk voor het project: daarom is er geïnvesteerd in goede kwaliteit paardengrasland.

6.6. Boeken en Kaarten

Migue heeft een prachtig boek gemaakt op basis van foto's van allerlei vrijwilligers en betrokkenen, speciaal voor Delta Lloyd. We mogen ook één van de twee prints van de luchtfoto meenemen, plus mooie mapjes met de eigendomspapieren, een ordner met de samenvatting van de financiële verantwoording, en een DVD met presentaties en GIS materiaal. We zijn dik tevreden!

7. Financiën

7.1. Financiële Verantwoording

Anabelle heeft enorm veel werk gemaakt van de financiële verantwoording. Het ziet er echt fantastisch professioneel uit. Joris heeft de verantwoording zorgvuldig doorgespit maar geen enkele afwijking aangetroffen.

Judith voelde zich bezwaard omdat wij niet zo'n gelikte verantwoording verwachten, maar het blijkt dat de Costaricaanse overheid dergelijke rapportages eist in verband met de belasting. Arbofilia moet als NGO kunnen verantwoorden waar al dat buitenlandse geld aan wordt besteed, om daar geen belasting over te hoeven betalen.

7.2. Effect Wisselkoersen

De wisselkoersdaling gedurende de projectperiode heeft Arbofilia \$ 20.000,- gekost.

7.3. FONAFIFO; Costa Ricaanse subsidie voor CO₂ vastlegging

Fonafifo heeft een subsidieregeling 'payment for environmental services' (PES). Daarin zijn twee categorieën: herbebossing (\$ 64,- per ha) en behoud (een lager bedrag). Het hogere bedrag kunnen we niet aanvragen voor percelen waar al CO₂ geld in zit, want CO₂ vastlegging is één van de doelen van de subsidie. De andere kan wel. In februari gaat de nieuwe subsidieronde open. Het budget is verlaagd door de bezuinigingen bij de Costaricaanse overheid (crisis....). Het is wie het eerst komt, het eerst maalt. Arbofilia wil de aanvraag daarom in januari klaar hebben.

7.4. 2010 – Survival mode

Begin 2010 is duidelijk dat de financiering van het CEC project minder zal zijn dan voorheen. De modus zal van groei en grootschalige aanplant omgezet worden naar zorgvuldig onderhoud van de reeds geplante bomen. Voor 'basic survival' van de corridor is ongeveer \$ 20.000 - 30.000,- per jaar nodig. Daarmee heb je een coördinator, 2 fulltimers, enkele parttimers, de paarden, de auto en brandstof en kan het basisonderhoud blijven doorlopen, zodat reeds gedane investeringen niet verloren gaan.

	Boerderij/ Farm	Life zone	Grootte (ha)	Primair Bos (ha)	Secundair Bos (ha)	Grasland (ha)	Nog te planten (ha)	Reeds herplant (ha)	Doelstelling/ goals	Project
1	La Fuente/ Lalo	Rain forest	32	10	15	7	4	15	Agroforestry Water/Hydrological Restoration Erosion Control 3 ha permanent grass for horses Enrichment with 600 trees needed	Aankoop NCDO/ NC-IUCN Aanplant Green Insurance/ Ideële verzekeringen
2	El Bosque	Rain forest	1	1					Genetic Resource Conservation	Carara Ecological Corridor
3	Pejibaye	Rain forest	10		10		0	10	Ecological Corridor Erosion Control Water/Hydrological Restoration Volunteers	Certificate Trees Certificaatbomen
4567	Cascarillo (5 Pasos)	Premontane	39	1,5	37,5		10,5	25	Water/Hydrological Restoration Ecological Corridor & Fruit Tree garden Genetic Resource Conservation Agroforestry	Aankoop NC-IUCN Planting project North Holland Province 2006-2008 Herplant project Provincie Noord Holland 2006-2008
8	Sofia	Cloud forest	23	19	4				Water/Hydrological Restoration Genetic Resource Conservation	Duitse organisatie
9	Hermanos de Luís	Premontane	58 (+8)	12	6	40	40	7	Connection Protection of river Caite Waterfall, puma cave Buffer zone	Pro Regenwald Trees planted by Luís and Migue (no funds)
10	Rita	Premontane	13	3	8					Duitse organisatie
11	Porras	Premontane	5	5			2,5		Connection Protection river Caite	NC-IUCN/ NH 2007
12	Bosque II	Premontane	22	10	7	5	5		Protection forest Protection river Caite Agroforestry (beans and fruit trees) Connects with Las Castro	NC-IUCN/ NH 2007
13	El Caite	Cloud forest	18	10	5	3	3		Protection river Caite Pluvial cloud forest (rare) Puma route	NC-IUCN/ NH 2007 Pro Regenwald

	Boerderij/ Farm	Life zone	Grootte (ha)	Primair Bos (ha)	Secundair Bos (ha)	Grasland (ha)	Nog te planten (ha)	Reeds herplant (ha)	Doelstelling/ goals	Project
14	Potenciana I	Cloud forest	30	10	20			20	Water/Hydrological Restoration Erosion Control	Aankoop NC-IUCN 2003 Aanplant Provincie Noord Holland 2005
15	Potenciana II	Cloud forest	6		6			6	Water/Hydrological Restoration Erosion Control	Aankoop NC-IUCN 2003 Aanplant Provincie Noord Holland 2005
16	Mayo	Cloud forest	18		10	4	8	3	Soil protection (ridge) Cloud catchment	Aankoop NC-IUCN + NH 2007 Aanplant (gedeelte) Provincie Noord-Holland 2007
17	Las Piedras	Cloud forest	18-21	14		5	5		Connection, forest protection Water springs	Aankoop Delta Lloyd 2009
18	Alba	Cloud forest	30						Soil protection, erosion control Connection, reforestation	Aankoop Delta Lloyd 2009
	Total		325	82			73	86		
	<i>Opties voor aankoop</i>									
	<i>Mario Rojas</i>	<i>Premontane</i>	<i>20</i>	<i>10</i>		<i>8</i>	<i>10</i>		<i>Connection, between Cascarillo and Sofia Source Rio Sur</i>	
	<i>Jimenez</i>	<i>Premontane</i>	<i>127</i>	<i>80</i>	<i>47</i>		<i>30</i>		<i>Connection, links Rita and HdL to Porras and Memo Strengthens narrow Porras Biodiversity Plans for opening forest to build cabinas</i>	
	<i>Memo</i>	<i>Cloud forest</i>	<i>?</i>						<i>Connects Potenciana to Caite and Porras</i>	<i>Grondruil?</i>
	<i>Anita</i>	<i>Cloud forest</i>	<i>20</i>	<i>1</i>		<i>19</i>	<i>19</i>		<i>Water/Hydrological Restoration Erosion Control Connection</i>	<i>Owners ask astronomic price</i>
	<i>Elm Forest (tirases Vianey Trejos)</i>	<i>Cloud forest</i>	<i>10</i>	<i>7</i>	<i>3</i>		<i>3</i>		<i>Genetic Resource Conservation Water/Hydrological Restoration Ecological Corridor</i>	<i>Owner does not want to sell</i>

	Boerderij/ Farm	Life zone	Grootte (ha)	Primair Bos (ha)	Secundair Bos (ha)	Grasland (ha)	Nog te planten (ha)	Reeds herplant (ha)	Doelstelling/ goals	Project
	<i>Jacobo</i>	<i>Premontane</i>	<i>35</i>	<i>33</i>	<i>2</i>		<i>2</i>		<i>Ecological Corridor Water/Hydrological Restoration Genetic Resource Conservation Connects from Cascarillo up, neighbouring Rojas</i>	
	<i>Eliecer Castro/ Benigna</i>	<i>Cloud forest</i>	<i>53</i>						<i>Turrubares summit</i>	<i>Titels van Las Castro zijn nog niet overgeschreven, hypotheek nog niet betaald!</i>
	<i>Gerardo Sanchez</i>	<i>Cloud forest</i>							<i>Between Rojas and Eliecer Bordering Las Castro (little peak)</i>	
	<i>Antonio Trejos</i>	<i>Premontane</i>	<i>23</i>	<i>23?</i>					<i>Connection Between HdL and Bosque</i>	<i>Already well-protected?</i>
	<i>Yaco</i>	<i>Cloud forest</i>	<i>9,5</i>	<i>5</i>		<i>4,5</i>			<i>Connection, forest protection</i>	<i>Pro Regenwald</i>